

„EDINOST“
Izhaja po trikrat na teden v šestih iz-
danjih ob **torških, četrtnih**
in **sobotah**. Zjutranje izdanje iz-
haja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7.
uri večer. — Obojnu izdanje stane:
za jeden mesec . f. 1.—, izven Avstrije f. 1.50
za tri mesece . . . 3.— . . . 4.50
za pol leta . . . 6.— . . . 9.—
za vse leto . . . 12.— . . . 18.—
Naročnino je plačevati naprej na naročbo
brez priložene naročnine se uprava ne
ozira.

Posamične številke se dobivajo v pro-
dajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč.
izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglaš se računa po tarifu v petitu; za
naslove s debelimi črkami se plačuje
prostor, kolikor obsega navadnih vrstic.
Poslana, osmrtnice in javne zahvale, do-
mači oglaš itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu
ulica Caserma št. 13. Vanko pismo mora
biti frankovano, ker nefrankovana se ne
sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase spre-
jema **upravnništvo** ulica Molino pic-
colo št. 3. II. nadst. Naročnino in oglase
je plačevati loco Trst. Odprte reklama-
cije so proste poštnine.

„V edinosti je moč“.

Častitim našim gg. naročnikom!

S prihodnjo številko ustavimo list vsem onim
našim častitim gg. naročnikom **brez izjeme**,
ki so zaostali z naročnine za več kakor četrtnetje.
Onim, ki so zaostali z naročnine za zadnje četr-
letje ustavimo list **6. t. m.**, ako ne poravnajo na-
ročnine do takrat. K takemu neljubemu postopanju
sili nas nemarnost mnogih naših gg. naročnikov,
katetera nam onemogočuje redno vršiti svojo dolžnost
proti tiskarni ter spravljati v nevarnost obstanek lista.
Morebitne pomote naj se nam blagovoljno na-
znanijo ter oprostite.

Zastanke pridržujemo si iztirjati drugim potem.

Upravištvo „Edinosti“.

Madjarska brezobzirnost.

Včeraj nam je prinesel brzobjav kratek izva-
dek iz članka v uglednem ruskem listu „Novoje
Vremja“. A že iz tega kratkega izvodka je raz-
vidno, da je ruski člankar precej ostro pisal na
adreso dunajskih in budimpeštanskih listov.

Ves zmisel teh ruskih izjavanj možno je na-
črtati v malih besedah: na ruski strani za-
upajo brezpogojno poštenju in lo-
jalnosti Frana Josipa I., zajedno pa
izražajo obžalovanje na zavratnem
postopanju poznanege židovskega
novinstva.

Konkretni povod omenjenemu članku v rus-
kem listu dala je napitnica cesarja Frana Josipa
svojima visokoma gostoma na slavnosti otvorjenja
„Železnih vrat“.

Kakor znano, dobila je Avstro-Ogerska na
berolinskem kongresu nalog, da vodi veliko teh-
niško delo uravnave Donave na označenem mestu
med soteskami in skalovjem. Delo je završeno in
te dni je bila otvoritvena slavnost.

Ob takih okoliščinah je torej lahko umevno,
da je bilo našemu vladarju na tej slavnosti —
kako bi rekli? — igrati nekako ulogo lišnega go-

spodarja. Ta čast mu je pristojala že zato, ker je
doyen (starosta) med vladarji in pa zato, ker je
Avstrija največja in najvažnejša med državami ob
Donavi, interesovanimi neposredne na uravnavi
te reke.

V tej lastnosti, kakor hišni gospodar, povabil
je bil naš vladar na slavnost otvorjenja železnih
vrat kralja srbskega in kralja romunskega. Ob tej
priliki — na slavnostnem obedu — izustil je cesar
Fran Josip nastopno napitnico:

„Pijem na zdravje Svojih prejasnih gostov,
njunih Veličanstev kralja romunskega in srbskega.
Zahvaljevala Vaju na dobroti, da sta počastila
svojo navzočnostjo svečanost, kojoj slavimo danes,
želim sreče Vama in blagostanja Vašima deželama,
v nadi, da bi vezi iskrenega prijateljstva, ki nas
spajajo z Vama, vsikdar našle iskrenega, vernega
izraza v prijateljskih sosednjih odnosajih naših
dežel.“

Na to kolikor prisrčno, toliko samo ob sebi
umevno, ker željo po prijateljstvu izražajočo zdra-
vijco, odgovorila sta seveda oba visoka gosta na-
šega vladarja. Prvi kralj romunski, drugi kralj
srbski. Odgovorila sta, kakor drugače nista mogla:
oba sta se zahvalila na veliki časti, kojoj jima je
naklonil viteški Fran Josip I. in v primerni para-
frazii cesarjeve zdravijce sta i ona izrekla iskreno
željo po prijateljskih odnosajih med njiju deželama
in sosednjo mogočno državo avstrijsko. Obasta se
spomnila — in tudi to je naravno, ker je uteme-
ljeno v zemljepisni legi Avstrije, Srbske in Romun-
ske — gospodarskih koristi, ki priklopljajo te tri
države jedne na drugo. In sledujoč je naravno tudi
to, da sta izrekla nado, da bode veliko tehniško
delo uravnave reke Donave le povspesovalo te u-
kupne gospodarske koristi.

Posebno topli so bili akcenti v govoru kralja
romunskega. Toda v kolikor so bili topli ti akcenti,
vendar menimo, da le zla volja in skrajna brez-
taktnost bi mogla izvajati iz označenih izjav treh
vladarjev, da so bile iste naperjene proti koji
drugi državi.

Tako breztaktnostjo se zagrešajo osobito ma-
djarski listi: na podlagi teh zdravijce, spojenih s
prisrčnim vsprejemom našega vladarja v Bukarešti,
vidijo že v svoji orijentalški fantaziji, kako vse te
države zbirajo vojsko in brusijo sablje in bašejo
kanone proti — Rusiji!

Takega breztaktnege postopanja ni možno
primerno kvalifikovati; drzno je, da ne more biti
drzniše, že zato, ker nima nikake realne podlage;
breztaktno je, da ne more biti brezaktnejše, zato,
ker so je uprizorili v hipu, ko niti še niso odzve-
nili akordi dunajskih slavnosti vladarju Rusije na
čast in ko se še niti ni posušilo črnilo na pismu,
v kojem je ruski poslanik na Dunaju presenetil
narod Madjarov z vestjo o velikodušnim činu carja
Nikolaja, o činu, pričajočem, da mogočni vladar hoče
pozabiti na zgodovinsko nasprotstvo med njegovo
državo in Madjari: z vestjo, da je ruski car
odredil, da je vrniti madjarskemu narodu
relikvijo poslednjega — sabljo upornika Rakoczyja.

Madjari so že taki: ob vsaki priliki, umestni
ali neumestni, naganjajo vodo na mlin svoje iz-
ključno madjarske politike. Tako so delali v Sr-
biji, tako so delali na Bolgarskem, tako hoté
izkoriščati okupacijo Bosne in Hercegovine po
monarhiji avstro-ogerski, in tako hoté tudi najno-
vejši slavnosti — važni pač v kulturnem in go-
spodarskem pogledu — podtikati politiške namene.
In kakor nas je specifično madjarska politika —
kjer je bila zmagovita — kompromitovala na vse
strani, sosebno pa na balkanskem polnotoku, tako
se nateza sedaj, da bi kompromitovala besede in
plemenite namene plemenitega vladarja našega.

Žal, da je tako: madjarski politiki ne po-
znajo obzirov niti do najvišjega činitelja v državi,
do nositelja krone. Zoper tako brezaktnost morajo
protestovati avstrijski narodi iz ozirov na lastne
interese, pa tudi v imenu onega iskrenega otroško-
udanega spoštovanja, ki je goje do svojega vla-
darja. Cesar Fran Josip ni nikak Machiavelli, am-
pak posebljena odkritost in poštenje. Cesar Fran
Josip ne zatajuje v Oršovi, kar je govoril na

PODLISTEK.

2

Prijatelj.

Spisal: *Rašut de Pica.*

Med tem je prišlo več ljudi k plavalnici —
prostor se je napolnil. Nemo sta stala Ernest in
Janko in se naslanjala ob ograjo in zrla po ljudeh,
letajočih sem ter tja.

Solzami v obeh je prihitela ona gospodičina
z vrta — pač svesta si svoje krivde — a zvedrilo
se jej je lice, ko je videla svojega Ernesta reše-
nega in poleg njega Janka.

Pri plavalnici je bil priklenjen še drug čoln.
Dva dijaka sta odvezala istega v naglici, izplala
iz njega vodo in odvestala na mesto, kjer je bil
izginil Adolf.

Tam blizu Ernesta je stal osmošolec Ogrin,
ne daleč od njega pa ona — Milka. Pogledala ga
je neopisno milo in proseče, kakor bi mu hotela
reči: „In ti se ne potrudíš? — reši njega!“

Srce mu je zatrepetalo; kakor bi trenil sko-
čil je v kalibo, slekel se in planil vroč, prisopel
je bil ravnokar, v vodo. S čolna, ki se je vrtel
nad usodnim mestom, pogledal je na obrežje in se
vjel zapet z njenim milo prosečim pogledom...

Pogledal je v zeleno vodo, ni ga videl pod

seboj, vendar se je opustil na dno globoke reke.
Trebalo mu je zraka, voda ga je odnašala na po-
vršje in, ker ni imel opore, priplaval je na vrh.

Stopil je v čoln, potem se pa spustil petkrat
zaporedoma v vodo. Prišedšemu zadnjič na površje
podal mu je nekdo kol, rekši, naj trdo drži istega,
on pa da boče splavati na dno. Ni minola jedna
minuta in oni je privlekel utopljenca k vrhu, drže
ga za suknjo, katero si je bil ta oblekel, da ga
ne bi ožgalo solnce.

Spravili so ga v čoln in h kraju žnjim.

Prišla sta med tem zdravnika, prišlo je mnogo
radovednega ljudstva in otrpnelega Adolfa so po-
ložili na zemljo. Drgnili so ga po životu, a zaman:
njegovo truplo je ostalo trdo...

V njenem očesu se je zasvetila solza; prihi-
tela je Milka k Ogrinu, toda on se je tresel po
vsem životu. Ni mogel dalje zreti niti njej v
solzne oči, niti njemu v blede obraz. Odšel je, da
se obleče. Tu je dobil tudi Ernesta in Janka.

Adolfov oče ni mogel priti na mesto. Ko je
zvedel, da ni pomoči ljubljenu sinu, je omedlel
— odnesli so ga v sosedno hišo.

Zdravnika sta naposled uvidela brezvspešnost
svojega truda, jeden je prerezal utopljenemu žilo
na levi roki: niti kapljice krvi!

Turoben vzdih se je izvil iz prs gledajočih.

Kak je bil on! Udrte oči je imel odprte in zrl
so stekleno, kakor bi hotele vprašati: „Čemu ta
trud, meni je sedaj dobro — skrbite za-se!“ Vele
ustne, vse višnjave, držal je na smeh, malo odprte;
zobe tesno sklenjene, roki pa ste si naslanjali ob tla.

Ogrin je stal kraj mrtveca; pogledal je v njo,
ki je bila vzrok prezgodnje smrti, in molčé odšel v
samoto, Adolfa pa so odnesli roditeljem.

Pač ni mōči popisati tuge ljubeče matere, ko
so jej prinesli otroka mrtvega — omedlela je, oče pa
je molčé zrl v blede obraz sina in molil šepetaje...

Skrbne ženice so pripravile oder — z zvo-
nika se je oglašil mrtvaški zvon. — Tako tužno,
tako žalostno pač še ni segal v Ogrinovo srce glas
zvona, kakor takrat — odkril se je in molil mo-
litvico za njegovo dušo.

Potolažen je bil v duši, ko je odmolil. Ne-
hoté se mu je urinilo vprašanje: „kdo je vzrok
njegove smrti?“ „Ona!“ rekel mu je notranji glas,
a takoj za njim: „Njegovo blago srce in zvesto
prijateljstvo!“ Ubožec je hotel rešiti življenje svo-
jemu prijatelju, a o tem izgubil sam svoje na dnu
deroče Krke...

„Blagor mu, ki se spočije“
so mu zapeli na grobu... Dā, blagor mu, saj je
ljubil svojega prijatelja kakor samega sebe, žrtvo-
val za življenje, ta Adolf. (Zvršetek).

Dunaju. Cesar Fran Josip ni pozabil medpotoma do „železnih vrat“ na dejstvo, da je njegov sestanek s carjem Nikolajem proslavljal ves svet kakor novo, trdno jamstvo za ohranitev evropskega miru. Kdor hoče torej, iz sebičnih namenov, kazati našega vladarja v drugačni luči, ta je drznež.

Da pa izvestne vrste Madjari ne soglašajo z željo Evrope po ohranitvi miru, da oni tudi sedaj kažejo le na svoje posebne madjarske načrte, ne da bi pri tem jemali najmanjšega obzira na ukupne državne koristi in na vrhnega predstavitelja teh koristi: kažejo nam s tem le svojo madjarsko brezobzirnost in brezaktivnost.

Iskrenim sočutstvom so spremljali avstrijski narodi svojega vladarja tudi na njega sedanjem potovanju in prosijo blagoslova z nebes na njega prizadevanja za utrjenje dobrih sosesčin; ponosom smo čitali poročila o burnih ovacijah, ki so jih prirejali Romuni našemu vladarju. A ravno zato nas navdaja z ogorčenjem poznana brezobzirnost in brezaktivnost izvestnih političnih krogov madjarskih, ki bi tudi ob tem plamenu hoteli greti svoj posebni madjarski lonček.

Zoper te politikone je naperjen uvodoma omenjeni protest ruskega lista „Novoje vremja“. Tudi ta list protestuje zoper poskuse, da bi se besedam, ki jih je spregovoril cesar Fran Josip povodom otvorjenja železnih vrat, podtikali posebni politični nameni. Ne treba praviti, v koji smeri naj bi se gibali ti politični nameni, ako bi šlo po volji madjarskih politikonov. To čutijo tudi v Rusiji in zato protestujejo. Pa tudi v teh protestih se nam kaže, kako lojalni so v sedanji Rusiji: z obsodbo brezaktivnosti in brezobzirnosti spajajo izraze najglobljega spoštovanja do našega vladarja in popolne in trdne vere v iskrene, lojalne in miroljubne namene istega.

Le brezaktivnost, brezobzirnost in sebičnost morejo siliti našo državo v nesporazumljenja z veliko sosednjo državo, na koje prijateljstvu se raduje bogata Francoska, koje prijateljstva potrebuje danes nekdaš silna Turčija in koje prijateljstva iščejo sicer napihnjena Italija, mogočna in prevzetna Nemčija in ponosna in trdesrčna Angleška. A mi, ki imamo najmanj povoda za to, naj bi živeli v nesoglasju s to državo! Tako bi hoteli izvestni madjarski cilji. V interesu monarhije in v interesu evropskega miru treba protestovati proti taki brezobzirnosti!

Tretji spol.

Po Viljumu Ferrero v „La Revue des revues“.
(Dalje.)

To bolešno slabotnost v drugem oziru tako resnega in tako pozitivnega naroda je razlagati le po uplivu „spinters“ in njih anormalnem duševnem razpoloženju. Neozojene ženske splošno izredno ljubijo živati, ker s tem deloma zadovoljujejo svojim naravnim materinskim čutstvom; pes ali mačka, posebno pa pes, ki je po vsem svetu ljubljenež žensk, nadomestuje „spinters“ dete, kajti ženska ima potrebo ljubiti in čuvati slaba bitja. To se kaže celo pri divjih narodih? V Tasmaniji na primer, kjer je bil detomor stalen običaj in skoro socialna dolžnost, so se ženske, katerim so vzeli otroke, s tem tolažile v svoji izgubi, da so si vzrejale mlade pse. Neomozena ženska, katero skrbi, ako njen pes zjutraj ni nič jedel, in ki pošilja po živino-zdravnika, ako se njen ljubljenež klaverno drži, uboga istemu duševnemu nagonu; anormalne socialne razmere so mogle podreti v njej fizični zakon njenega spola, a najmočnejše potrebe njenega duha ostanejo iste, zadrževane, zavedene na napačno pota, sprijene, a v kljub vsem zaprekam naravnost ali po ovinkih hlepeče po zadovolženju. V ženski uničish lahko vse, kar hočeš; a uničiti ni mogoče matere: materinsko čustvo si vedno zadobiva veljavo na vzvišen ali pa smešen način, v najčudnejših izjavah v prid rodu in v najnesmiselnijši slabotnosti za pse in mačke. Vzemimo samo, da ima kako društvo brezbrojne legijone teh neomozenih žensk, kakor je svetnikov v nebesih, in kmalu bomo videli, da naposled malikovalski prično častiti žival: vsem agitacijam živalim v prid bodo na čelu one, priganjoče malomarne, skeptikom jemajoče licemerske privržence in podžigajoče mlačne in plahe občut-

ljivce; vsak hip njih življenja bodo s svojimi govori, svojim zgledom in z vsem svojim ravnanjem delale propagando za ljubeznivo častenje živalij; o velikih in malih prilikah se bodo vedno vedé ali nevedé potegovali za žival. Sicer pa je bila zmaga na Angleškem tem laglja, ker je Angležem, kakor vsem narodom germanskega debla, prirojen idealizem in noblesa, ki jih dela dovzetne za vsako čustveno propagando. Seveda se ta idealizem in ta noblesa le prepogosto izgubljata v surovem tepežu boja za življenje, ter se umikata egoizmu in brutalnosti; tam pa tam pa se jima vendar posreči, izvit se iz dna duše narodnemu plemenu in se uveljaviti na ta ali na drugi način, bodisi v kakem dičnem idealistu kot je Shelley, ki se človeku skoro zdi nekaka posebnost, bodisi v javni agitaciji za sentimentalni namen, kakoršne so mogoče samo na Angleškem. Tako v Afriki koljejo divjake, na Angleškem pa čuvajo pse.

Druga moralna posebnost Angleške, katere ne bi si mogli razlagati brez „spinters“, je čudno pretirana krepstnost (pruderie) angleške družbe.

Kakor znano, v nobeni družbi spolna sramežljivost ni tako velika kakor na Angleškem. Prepovedano je vsako namigovanje na spolno življenje, bodisi v knjigah, bodisi v govoru; celo nekatere čisto nedolžne besede, kakor „nag“ in „nagota“ bi utegnile pohujševati o gotovih okolnostih. Tega načela spodobnosti se drže tako trdno, da včasih spravlja v zadrego celo učenjake in može vede, kadar so primorani dotakniti se kake kočljive stvari. Herbert Spencer, na primer, si ne more kaj, da bi čitatelja ne prosil odpuščenja, ko v svoji „Sociologiji“ neke govori o phallotomiji ali ob obrezovanju. Prvi angleški založnik Zole je bil obtožen in obsojen zaradi žaljenja javne spodobnosti, in povesti Armande Sylvestre-a in Catulle Mendesa bi ne našle nobenega časopisa, ki bi jih sprejel. Sicer pa vsakdo ve, kdor je spoznal Angleže, da se je v razgovoru z njimi le težko dotakniti nekaterih stvari, tudi če ni dam vpriču.

Prav gotovo je ta pruderija izrodek jako zamotanih psiholoških in socialnih uzrokov; tudi puritanska tradicija je uplivala na to; a ni dvojbe, da je deloma tega uzrok upliv „spinters“, če se je mogla tako dolgo ohraniti kakor družabno načelo tako smešne strogosti. Prisotnost starejše gospodičine je mnogo bolj zadržljiva nego prisotnost mlade deklice, če pridejo v razgovor take stvari; vpriču mlade deklice se še lahko govori precej svobodno, ker se predpolaga, da še ničesar ne vé, a tako predpolaganje postane absurdno, če je prisotna častita petdesetletna matrona. Ako hočeta dve osebi mej sabo govoriti o ljubezni, ne da bi zardeli, morata jo poznati obe ali pa nobena ne sme kaj vedeti o njej (zakonski ljudje ali mlade deklice mej sabo se prav nič ali pa le malo silijo); a mej osebo, ki pozna ljubezen, in mej tako, ki nič ne vé o njej, se kmalu pokaže sramežljivost. Razven tega po nagnenju, ki je skoro prirojeno vsakemu, moški vedno delajo tako, kakor bi zaničevali to, česar niso mogli doseči; mož, ki je ostal nepoznan, se dela, kakor bi zaničeval slavo; siromak pravi, da bi ne vedel kaj početi z milijoni Rothschildovimi; ravno tako se ženski, ki ni spoznala ljubezni, ona studi instinktivno in ona protestuje proti knjigam, razgovorom, nazorom in običajem, pripisujočim preveliko pomembo življenjskemu elementu, od katerega je bila izključena ona. Prav gotovo bi se ta upliv, da neomozene ženske niso tako mnogobrojne, niti ne opažal; a če jih je cele legijone, in ako jim ta upliv kažejo ugodna poročila iz starejših časov, potem boleštna pretirana krepstnost „spinters“ lahko postane skrajno strogo socialno načelo.

(Zvršetek pride.)

Politiške vesti.

V. TRSTU, dne 1. oktobra 1896.

Državni zbor ogerski je blizo smrti. V včerajšnji seji magnatske zbornice je pripoznal ministerski predsednik grof Banffy, da je vlada sklenila, da skoro razpusti zbornico. Ta odgovor je vzela zbornica na znanje. Drugače pa je bilo z odgovorom na interpelacijo o dogodkih povodom zadnjih volitev. Tu je vlada doživela lep moralen poraz. Večina zbornice ni hotela verjeti zatrdilu, da bode vlada o volitvah vsikdar postopala v zmislu

zakona. Tudi v razpravi zakona o sodiščih za volitvene stvari je Banffy temeljito pogorel. Magnatska zbornica je vsprejela dva spreminjevalna predloga grofa Zichya vzlic protestom pravosodnega ministra, ter je izbrisala od poslaniške zbornice vsprejeta glasovita „kancel-paragrata“. Po teh dveh §§. bila bi duhovščina obsojena v popolno obnemoglost. Premenjeni zakon se bode moral vrniti zbornici in nastane torej zopet spor med magnatsko in poslansko zbornico.

Cesar Fran Josip na Romunskem. Včerajšnji dan je prebil naš cesar v intemnem krogu kraljeve obitelji na gradu Peleš. Na večer je bila soareja, na kojoj so bili povabljeni ministri in diplomatje. Zbor, sestoji iz žensk, možkih in otrok, je v narodni noši pel avstrijsko cesarsko pesem. Zvečer ob 10. uri je odpotoval cesar posebnim vlakom.

Italijanska sodba o interparlamentarni mirovni konferenci. „Perseveranza“ piše: Glavna zasluga te konference, ki je bila v Pešti, je ta, da je bila kratka. Ako bi bila tudi trajala dlje časa, menda ne bi bila rodila več sadu, ki pa je v ostalem, tako se bojimo, slična — ničli. Resolucija, ki pravi, da je naložiti posebni komisiji, da se sporazumi z vladami glede osnutja mednarodnega mirovnega sodišča, ta resolucija vidi se nam zelo platična, kajti neštevilno težav ovira uresničenje te misli. V ostalem denimo, da pride res do osnivanja takega sodišča ter da se obvežejo vlade predlagati mu morebitne prepire, nastavše med njimi. V prvi vrsti bodo hotele razsojevati one same, da-li so prepirna vprašanja v obče take naravi, da jih je podvreči razsodbi tretjih. In to pravo je lord Salisbury izrečno pridržal Angleški! A potem, kdo naj potrdi te razsodbe? Koj moč bi jo mogla vsiliti tej ali oni državi, ki se ne bi hotela podvreči razsodbi? Kakó se more misliti, da bi se druge države, ki so vsprejele razsodbo, združile, da prisilijo uporno državo, da se ukloni? Mar prično vojno ali bodo pretile z vojno, — v ta namen, da zabranijo vojno? To je že „reductio ad absurdum“!

Opetujemo, da mirovno sodišče ne more delovati uspešno, nego pod pogojem, da je svobodno in da ima soditi le o vrsti gotovih vprašanj. Toda one odlične osebe, ki razpravljajo o tem na shodih in konferencah, se menda — kakor kaže — ne mislijo zadovoljiti s tem, da mu odkažejo tako pohlevno ulogo. Oni bi hoteli nadomestiti z njim vsa sredstva, ki so se rabila doslej za kuho mednarodnih jedil, da, celo naravo samo, kajti trebalo bi, da bi človek premenil svojo naravo, in še-le potem bi bilo možno misliti na odpravo vojn*.

Tako je! Tudi mi smo rekli nedavno temu, da so vsi ti mirovni kongresi prava ironija. Uprav krvava ironija pa se nam vidijo v tisti hip, kadar vidimo Madjare na teh kongresih. Človeku se mora kar studiti hinavstvo ljudij, ki na jedni strani govore za mir, na drugi strani pa netijo sovraštva se svojo brezprimerno nestrpnostjo, tako, da bi država — ako bi bilo po njih — hitala iz komplikacije v komplikacijo, iz nevarnosti v nevarnost.

Različne vesti.

Premil. škof v sirotišču. Premil. škof msgr. Šterk je obiskal včeraj sirotišče pri sv. Jožefu. Msgr. je daroval sv. mašo v kapelici zavoda, zatem so se mu poklonili razni, tam sestavljeni duhovniki in nekatere gospe ravnateljstva. Sirote so se zatem zbrale v dvorani in pele nekatere pesmice, jedna deklica pa je pozdravila škofa kratkim nagovorom. Premil. škof je odgovoril presrčnimi besedami ter odredil splošno molitev za žive in pokojne dobrotnike.

Mestni svet tržaški bode imel jutri zvečer svojo XXV. letošnjo javno sejo. Na dnevnem redu je 9 toček; med temi volitev odseka za preskrbljevanje vode na mesto odstopivšega in pa posvetovanje o osnutju posebnega hidravliškega odseka.

Slovenci na Primorskem*. Iz Gorice pišejo Graški „Tagespost“: „Slovenska šola, ki jo je natezilo društvo „Sloga“ Goriški občini, kaže od dne do dne bolj svojo nepotrebnost, kajti, kakor priznavajo celo slovenski listi, vpisalo se je le 5 otrok. Kljub temu rezultatom pa Slovenci delujejo in delajo propagando, da bi tudi municipij v Trstu

tam zasnoval slovensko večrazrednico ter naj bi na ta način olajšal breme slovenskemu šolskemu društvu, ki velikimi žrtvami vzdržuje šolo tam. Slovenski govorniki ne mirujejo, toda mogoče bi se dogodilo, da dejstva ne „poplačajo njih naporov“.

Graška gospa so tu pač pošteno sedli na lim svojemu goriškemu dopisniku, ali po domače povedano: blamirali so se! Izvestno šolo v Gorici res obiskuje samo pet otrok, ali menda še manj; toda ta šola ni tista šola, koja je društvo „Sloga“ natvezilo goriški občini, ampak neka druga, koja hoče goriška občina natveziti Slovincem!!! In ker je ta šola, koja hoče goriška občina — ker že mora nekaj storiti — natveziti Slovincem, le ironija šolske zgradbe po novodobnih modernih zahtevah; ker je tista Cattinellijska podrtija, stoječa sredi kaluž, pravo gnezdo zdravje otrok uničujočih mizantropov; ker bi bili brez vesti stariši, koji bi hoteli pošiljati svojega otroka v tako zgradbo, in ker so slovenski stariši uverjeni, da z urivanjem takih poslopij, stojećih na takih mestih in tako nepravilnih, se je goriška občina hotela le izogniti temu, kar so jej naložile vse instance, in je torej s takimi nizkimi mahinacijami hotela le napraviti tisti znani „šlek, šlek!“ našim zakonom — zato, in le zato je le pet otrok v oni šoli, koja je društvo „Sloga“ „natvezilo goriški občini“! Tista šola s pet ali manj otroci po takem ne dokazuje, da v Gorici ni potreba slov. šole, ampak dokazuje nekaj čisto drugega — dokazuje, kako solidarni in disciplinirani so goriški Slovenci v svojem zahtevanju po slovenski šoli, toda po šoli, ki bode odgovarjala praktičnim potrebam glede kraja, kjer ima stati, in posebno še v pedagogičnem in zdravstvenem obziru.

To zahtevajo goriški Slovenci in od te zahteve jih ne odmakne nobena mahinacija goriškega municipija! V tej zahtevi so oni solidarni in tako disciplinirani, da se bode moral slednjič udati tudi goriški mestni zastop — in to vzlic lažem v predah znane zagovornice vsake krivice — graške „Tagesposte“.

Če pa že hoče kdo vedeti, da-li je ali ni slovenskih otrok v Gorici, naj le gre v „Slogine“ zavode! Tam se uveri, da je vse tisto italijanstvo mesta goriškega le eksotična rastlina, presajena na tuja tla, iz kojih ne dobiva svoje naravne hrane. Prilivali so jej pač in jej prilivajo skrbni vrtnarji še dan danes in tako brigo, kakoršna bi bila vredna poštenjih svrh — ali vzlic vsej tej skrbi, koja jej daljša umetno življenje, vsahne ta rastlina danes ali jutri. Saj je že to šolsko vprašanje padlo nanjo kakor — moreča slama!

Izlet „Trž. Sokola“ v sv. Križ. Posebni vlak odide iz Trsta ob 3. uri popoldne in ne ob 2½. Tako se je ukrenilo na mnogostranske želje. Ker je najetje posebnega vlaka spojeno precejšnjim rizikom, dolžnost je vsem izletnikom, da se poslužijo le tega vlaka. A tudi z ozirom na to, da vsi drugi vlaki odhajajo z Nabrežine ob prezgodnji uri — kdor bi se torej hotel voziti z istimi, bi moral že med veselico ostaviti sv. Križ —, moramo priporočiti izletnikom, da se poslužijo posebnega vlaka, ki bode odhajal iz Nabrežine ob primerni uri. Podrobnosti o izletu razglasijo se posebnimi plakati.

Slovenska čitalnica vabi svoje p. n. člane k mnogoštevilni udeležbi na izletu, katerega priredi „Tržaški Sokol“ v nedeljo 4. oktobra v Sv. Križ. Odhod s posebnim vlakom ob 3. popoldne.

Pevsko društvo „Kolo“ v Trstu vabi vse svoje člane in prijatelje društva, da se udeležijo (člani in corpore!) dne 4. t. m. izleta v Sv. Križ. Zbirališče na postaji južne železnice. Odhod točno ob 3. uri pop.

Slovensko pevsko društvo na Dunaju nam naznanja, da bodo pevske vaje tega društva v tem letu, počenši od 2. oktobra, za možke vsaki petek od 7—9, a za ženske vsako sredo od 1½—1¾. ure zvečer v akademičnem gimnaziju I. Bezirk, Christinengasse 6. — V tem času se bodo sprejemali tudi novi člani.

„Tržaško podporno in bralno društvo“ naznanja vsem svojim čestitim članom, da v nedeljo dne 4. oktobra 1896. pričnejo zopet navadne plesne vaje. Ustop je dovoljen samo onim moškim članom, kateri plačajo ustopnino v znesku 20 nč. Družabnice so pa oproščene ustopnine.

Nemški gimnazij v Celju. V I. razredu nemškega gimnazija v Celju je 73 učencev, a večina teh so tuji. Nemci so torej naročili dijakov iz Gornje Štajerske, ker jih nimajo doma. To pa vse le zaradi tega, da pokažejo svetlo kolikor možno večje število učencev in na ta način navidezno podkrepijo opravičenost te povsem nepotrebne šole. Da, to nemstvo in italijanstvo v Avstriji! Potemkinove vasi so njiju kraljestvo, fikcije in umetna sredstva pa njiju — hrana!

Razpisani štipendiji. Početkom šolskega leta 1896/97. oddati je te-le štipendije: iz ustanove Rottenburg štipendij v znesku 200 gold. na leto, za dijake nemške (eventuelno tudi za take, ki so slovenske, ali italijanske) narodnosti, obiskujoče državni gimnazij v Gorici; — štipendij v znesku 100 gld. na leto iz ustanove Pittoriti, namenjen dijakom-sorodnikom ustanovnikovim, ali, ako takih prosilcev ne bi bilo, ubožnim dijakom spleh, ki obiskujejo gimnazij ali realko v Gorici. — Za prvi štipendij je uložiti prošnje do 21. oktobra t. l. na c. kr. namestništvu v Trstu, za drugi tudi do 21. okt. tudi namestništvu, toda potom župniškega urada na Placuti v Gorici.

Nadalje je razpisan štipendij v znesku 105 gld. iz ustanove Pietro de Castro. Pravico do užitka imajo pred vsemi zakonski sinovi ustanoviteljevi, v drugi vrsti sinovi ubožnih starišev v Piranu in slednjič v obče sinovi ubožnih rodbin istrskih, bivajočih v Istri, koji sinovi obiskujejo 3. ali 4. razred ljudske šole, ali koja višo realko ali pa viši gimnazij. Prošnje do 31. oktobra t. l. škofiškemu ordinarijatu v Trstu.

Iz Jelšan nam pišejo dne 26. septembra: Danes se je zbral novoizvoljeni občinski zastop, da si izbere župana in starešinstvo. Mešalo se je med odborniki in poskušalo, zasejati seme razdora. A zastonj. Može, ki so prenesli mirnim duhom hude volilne boje, so ostali hladni tudi nasproti najnovejšim poskusom. Saj imajo v svoji sredi zlato dušo, svojega dobrega župnika, g. Josipa Velhartičkega in prej, kakor se stori kakoršenkoli korak, treba je vse modro premisliti v možkem kolu. Kdo bo župan? Šlo je šepetom od uha do uha — nikdo ni mogel tega vedeti, kajti može so dobro premislili in hranili to v svojem srcu. Mož po možko, a baba po babje. Težko je breme županska stolica v sedanjih razmerah. V občinskem uradu je vladal „hinder-hunder“, občinska poslopja so zapuščena, slabo je skrbjeno za šole, vode, ceste, — povsod nagota, povsod puščava. Odločujoči krogi so vsi proti naši stranki. „Oni naj bo župan, ki bo najboljši delal“ — ta želja čula se je po vsej občini. Občinski odborniki so torej soglasno volili županom jelšanske občine Josipa Hrabra iz Jelšan. Ni on gospodskega rodu niti ošabnega ponašanja. Med nami je zrastel. Bil je mnogo v svetu in si pridobil mnogo znanja, a še več skušenj. Bil je vedno zvest sin slovenske domovine, povsod je odločno nastopal proti „hinder-hunderu“. Njegovo možko in pošteno ponašanje nam je porok, da so odborniki prav storili, ko so tako volili. V starešinstvo so voljeni: Jakob Valenčič iz Dolenj, Josip Prebilič iz Pasjaka, Martin Fidel in Sušaka, Josip Stemberger iz Jelšan, Ivan Stemberger iz Zabič, Mate Puž iz Lipe, Miho Hrovatin iz Novokračin in Ivan Čekada iz Jelšan.

Starešine Jakob Valenčič in Josip Prebilič stala bodeča vedno v pomoč županu. Proti tem trem razumnim in poštenim možakom zastonj bo vsa sila nasprotnikov. Junaško so vodili volilni boj, modro in previdno bodo gospodarili z občinskim imetjem. Mi smo zadovoljni. Zato je moral priti Kundič, razpečatiti naše topiče in pokalo je, da se je grom čul daleč na okoli.

Jelšanski prvaki so se zvezali tesno z našimi podgrajskimi voditelji, jelšanska občina postala je prava sestra podgrajski občini. Kedaj pride čas, ko stopi v njihovo kolo tudi Materija? „Materija, Materija — rano moja!“, tako pojejo junaški Vodičeni — glave vzdigujejo Tatire, Kozjane, Brezovica, Slope, Hrpelje. — Materija zbudi se, ustani!

Na Svetčevo slavnost so se odposlali iz Trsta in okolice nastopni brzojavi:

Trst: Poklanjamo se Ti, častiti prvak, značajni mučenik in uzor-mož. Od Adrije slavjanske „Slava“, „Slava“ čestilcev vdanih Tebi kliče zbor. Marica, Pataki, Germek, Zamejski.

Trst: Od obal Adrije prisrčne čestitke predstavljatelju starega slovenskega programa: Bog in narod. — List „Edinost“.

Trst: Neustrašenemu boritelju za narod kliče ob 70letnici: „Na zdar!“ — „Tržaški Sokol“.

Trst: Rod slovenski ob Adriji pozdravlja uzor moža in boritelja za naša prava. — Društvo „Edinost“.

Trst: Neustrašljivemu boritelju in diki slovenskega naroda na mnogaja ljeta! — Gabrijel Devetak, Lojze Grebenc.

Trst: Značajnemu, nesebičnemu uzor-narodnjaku kliče ob 70letnici iz vsega srca: Bog ga živi še dolgo let narodu v čast in ponos in rodoljuben vzgled! — Dr. Gregorin.

Trst: Svojemu neutrudljivemu glavnemu podpredsedniku, neustrašenemu boritelju za narodna prava kliče navdušeni: Mnogaja ljeta! — Podružnica sv. Cirila in Metoda na Greti: Gerdol, Gustin.

Trst: Najsrčnejše čestitke! Živeli! — Pevsko društvo „Adrija“.

Trst:

V blagor drage domovine
Zdrav nam biva, dični sine,
Dokaj še učaki let!
Ko se boja srd uteši,
Sloga srca nam uspeši,
Naš bo spet slovenski svet.

Lamurskij.

Trst: Iz globočin svojih src častitamo najiskreneje k 70letnici. Brezkončna „Slava“ vam, preblagi rodoljub, milost vsegamogočnega ohrani Vas narodu in častiti rodbini še mnoga leta! Na zdar! — Rodbina Macak.

Trst: Požrtvovalnemu in značajnemu narodnjaku čestita — Slovanska Čitalnica.

Trst: V prid naroda naj živi slavljeneč! — Pevsko društvo „Danica“ na Kontovelju.

Trst: Prva ženska podružnica kliče prvemu podpredsedniku družbe Cirila in Metoda, da ga Bog ohrani še dolgo let! — Ženska podružnica v Trstu.

Trst: Prvoboritelju za narodno šolstvo gro-moviti Živio! — Pevsko društvo „Hajdrih“, Prosek.

Trst: Osivelemu prvoboritelju in značajnemu rodoljuba čestita na sedemdesetletnici, voščec mu še mnogo srečnih let, da bi nam res zarja zasijala boljše bodočnosti! — Pevsko društvo „Zarja“ v Rojanu. Katalan, Petrič.

Trst:

Ledino trdo si oral,
Bal se nisi niti truda,
Seme plodovito si sejal,
Plodna je postala gruda!
Venec diči častljivo Ti glavo,
Zavest imaš, da delal si za očetnjavo.

Simon in Marija Skrinjar.

Trst: Iskreno čestita na 70letnici slovenskega požrtvovalnega prvoboritelja in rodoljuba — Rojansko posojilno in konsumno društvo. Požar Ivan, M. Bole.

Prosek: Tebi, ki si dospel do osivele starosti, zvest pravemu slovenskemu programu, vse za vero, dom, cesarja, še mnoga leta! Bog Te živi! — Nabergoj.

Po kaki pravici? Občinski svetovalec Venezian se je tudi ujedal radi procesije. Gospod Venezian je žid — po kaki pravici se torej utika v stvari katoliške cerkve?! Saj mi ne silimo nikdar v — sinagoge. Pustite vi naše pri miru, kakor puščamo mi vaše! Potem bo mir.

Jednakopravnost na pošti. Iz Trsta nam pišejo: Dne 28. septembra ob ½3. uri popoldne oddal sem na poštнем uradu Piazza Giuseppina neko pošiljatev. Zahteval sem potrdnico slovenskim tekstom. Poslujoči uradnik pa me ri razumel. Obrnil sem se do drugega blizo stoječega uradnika s prošnjo, naj on pojasni, česa želim. Potrdilo sem dobil, toda spremljano sledečimi besedami dotičnega uradnika: „Non siamo soltanto per aggitare qua“. Sledilo je še nekaj družih besed, vsakako neumestnih iz ust c. k. uradnika.

Tako so me odpravili; siromak sem mislil, da zahtevam le svoje pravo, a tam so mi rekli, da tiram agitacijo. Sedaj pa res ne vem, da-li so tu — kakor sem res mislil dosedaj — uradniki zavoljo ljudstva, ali pa ljudstvo zavoljo uradnikov. Vsakako pa moram vsklikniti: Živela enakopravnost na naših poštних uradih!

Dr. Lueger in pa protimasonski kongres. V včerajšnji seji antimasonskega kongresa prečitali so brzojavko dr. Luegerja z Dunaja, v koji izraža

svoje iskreno sožalje, da se ne more udeležiti kongresa radi raznih ovir. Želi pa kongresu najboljega uspeha. — To brzojavko je pozdravil zbor navdušenim ploskanjem. — Kongres se je zatvoril včeraj.

Vremenska proročanja. Mathieu de la Drôme prorokuje za mesec oktober to-le vreme: Razmerno lépo na Jugu o zadnjem kraju, t. j. od 30. sept. do 6. okt. Lahen vetrič na Oceanu. Lepo o mlaju, t. j. od 6. do 13. Na Jugu suho vreme. Mraz v Švici in Badnu. Morja v obče mirna. — Temu podobno vreme o prvem kraju, t. j. od 13. do 21. Dež na Francoskem. Veter na oceanu in sredozemskem morju. Nestalni vetrovi na Severnem morju od 18. do 20. — Nestalno vreme o polni luni, t. j. od 21. do 29. Močni, celo silni vetrovi na Severnem morju, oceanu, sredozemskem in Jadranskem morju tekom vse te dobe. Odprta morja razburjena. — Mraz o zadnjem kraju, t. j. od 29. t. m. do 5. novembra.

Mesec bo obče lep. Brodarenje lahko od 1. do 20., težavno od 21. do 31.

Obed za 200.000 oseb. Pariški „Gaulois“ je v teh dneh občega pričakovanja carjevega obiska oživil spomin na gostijo, ki jo je priredil ded sedanjega carja Nikole II. na Petrovski planjavi dne 20. septembra 1856 povodom svojega kronanja. Tega dne, pripoveduje „Gaulois“, povabil je car Aleksander II. 200.000 oseb na obed, ki je bil na planjavi, obsegajoči 8 kilometrov. Na neštivilnih mizah, dolgih po jeden vrst, bila so pripravljena in lepo razdeljena ta-le jedila: 1500 pečenih volov, 4000 ovac, 4000 komadov gnjati, 100.000 kokošij, 100.000 gosij, 4000 osoljenih rih in 100.000 tort. In to vse, ne da bi se vpoštevala cela drevesa, pokrita s suhim in okajenim mesom, vodnjaki, ki so dajali vino in žganje!... Po dovršenem obedu so se dvignili baloni v zrak in iz njih se je vsula goste toča najrazličnejših sladšic.

Sodnijsko. 21letni krošnjar Ivan Gregorutti in 42letni težak Cezar Franchini, oba iz Trsta, sta prodajala minolo poletje buče, ker se jima ni ljubilo iskati si drugega dela. Dasi si v svoji trgovini nista delala gmotne škode drug drugemu, bilo je Franchiniju vendar trn v peti krošnjarstvo Ivana Gregoruttijeva. Dne 10. avgusta tega leta napadel je Cezar Franchini Gregoruttija, udaril ga s pestjo. Gregorutti je dotekel pobeglega Franchinija in ga hotel udariti z nožem, toda v tem hipu ga je prijel stražar. — Včeraj je dobil Gregorutti zaradi poskušene telesnega poškodovanja šest mesecev težke ječe.

36letni zidar in mednarodni tat Josip Ferlati iz Kormina je obsojen zaradi hudodelstva poskušene tatvine — z ozirom na okolnost, da je bil že mnogokrat kaznovan zaradi tatvine — na deset mesecev težke ječe. Ferlati se je 2. m. m. pozno zvečer vtihotapil na posestvo vdove Ipavčeve na Kontovelju ter skušal ulomiti v nje prodajalnico jestvin.

Loterijske številke, izžrebane dne 30. sept.:

Praga	70,	53,	1,	49,	35.
Lvov	9,	89,	84,	59,	42.

Zola - realizem in „portretne karikature“.

(Dalje.)

V vrli „Nouvelle Revue“ so izhajale še nedavno pod zaglavjem „Parlamentarische Köpfe“ (Das h. Haus) sila strupene in pereče karakter. silhonetke vseh avstr. ministrov, najznamenitejših državnikov in najzanimivejših poslancev. Med temi so bili premnogi slavni učenjaki! In vendar se ni nihče prišel na dan s takim popravkom, kakor je bil Vaš! — Francoz Barbey d' Aurevilly je grozovito smejal domače „čedkateljice“ (= Blaustrümpfe) v knjigi „Les bas bleus“. Nobena mu ni ugovarjala, izvestno se pa marsikatera — smejala! In vi se togotite nad nedolžnimi „karikaturami“, v katerih je nanizanih baš za Vas kup — komplimentov!?

Brez vsake logične zveze in iz gole prepirljivosti pisarite to pot znova, da „naturalizem propada“ in da je Zola „sam imenitno pogorel“. Očividno intrigujete s tem proti meni, oziroma proti struji, katere navdušen pristaš sem. Že to samo obsoja Vaše besedovanje, tem bolj, ker sem

Vam povedal že ustmeno, da sem sam nasprotnik takozvanemu naturalizmu, da ugovarjam naslovu „naturalist“, ker moja pisava je in bo le — realistična... Res je pa vse eno, da je E. Zola med vsemi sedaj živečimi franc. literati i po delih i po idejnih prvah, orjak, genij, katerega slavé, čitajo in posnemajo vsi narodi zemlje. Velikanske zaslove njegovih, v skoro vseh jezikih sveta izhajajočih romanov, njegovi mojsterski popisi narave, klasični prizori iz vseh slojev človeštva, njegova železna doslednost v slikanju najrazličnejših značajev, njegova virtuoznost v natančnosti orisov... vse to je toliko, da ostane njegova slava še dolgo, dolgo trdna navzlic vsem klevetam njegovih neštevilnih zavidnežev. Istina je pa tudi, da zaide Zola v svoji natančnosti čisto predaleč in da žalibog opisuje marsikaj, kar za dejanje ni neobhodno potrebno. Konstatujoč ta nedostatek, priznati mora vendar le vsak razsoden in svobodnomiseln človek, da je Zola celó v slikanju ostudnosti — genijalen umetnik...

To, gospica, je torej moja javno povedana sodba o Zoli. In isto misli o njem gosp. profesor Stritar, ki je govoril z menoj o njem z občudovanjem... seveda da tudi z obžalovanjem.

Da Zola vzlic mnogim kandidaturam še dolej ni sprejet v „akademijo nesmrtnikov“, temu so vzrok samo podle intrige. To je javna tajnost! Kdor pozna večino mož, ki so sedaj gospodarji v akademiji, bo razumel, da se bojé in branijo Zole kakor karpi — ščuke. Večina „nesmrtnikov“ je dosegla svoj stol le s spletkami, podmitami in — ženami...! — premnogih sedanjih akademikov ne poznajo niti Francozi, ker so — ničle!

A zakaj se jim usiljuje slavni Zola? — Morda mu je res za čast, katero zasluži... morda želi pomnožiti o p o z i c i j o, pa zabranjati, da ne pridejo v akademijo več ljudje brez zaslug. Morda! Vsekako pa ostane istina, da se število Zolinih pristašev množi celó v starokopitni akademiji od leta do leta.

Da so razmere v akademiji res škandalozne, dokazuje že to, da so ustanovili baš letos še drugo nasprotno akademijo, kateri načeljuje tisti Alfonz Daudet, ki je izvolitev med „nesmrtniki“ ponosno — zavrnil...

To, gospica, je torej moje menenje še o „akademiji nesmrtnikov“. Ako ste me razumela kdaj drugače, ste se motila. —

Dalje pišete povsem po nepotrebnem tudi o mojem pisateljevanju, nazivljate je „motno vino“, pa mislite, da „se ustavim“, vzlic dejstvu, „da obetam s svojim talentom in duhom mnogo“, „kakor običajno Slovenci: sredi pota“.

Početkom tega leta pisalo se je mnogo — preveč! — o „novi leposlovni struji“, katere začetnik med Slovenci sem baje jaz. Mnogo laskavih navduševanj, pa tudi prav mnogo hudobnih natolcev in napadov sem spravił tedaj — molčé. Stikali so celó po mojem privatnem življenju na Dunaju in v Ljubljani, preiskali z lupo mojo dijaško, vojaško in velikošolsko dóbo, ovajali me, lagali, pretiravali in psovali me prav à la Terzites. Mnogo sem trpel takrat — Bog mi je priča! — nezasluzeno. Vzlic vsemu pa sem molčal, delal svojo pot, pa mislił s Stritarjem: „odpušči jim, saj ne vedó, kaj delajo!“ — Molčal bi torej tudi na Vaš dopis, zakaj zoperno mi je pisati o sebi. Ker pa nočem, da bi misliłi — Vi! — da sem negalanten, ker niti ne odgovarjam ali pa: „sapo sem mu zaprla“, bodi Vam izjemno sledeči odgovor!

(Pride še.)

Najnovejše vesti.

Dunaj 1. (Državni zbor). Poslanska zbornica se je sešla danes. Predložil se je državni proračun za leto 1897. (Nekoliko podatkov priobčimo v prihodnjem izdanju. Op. ured.) Nadalje se je predložil zakon o številu novincev za leto 1897. Nemški liberalci Pergelt je stavil nujni predlog, da je pozvati vlado, naj nemudoma ukrene potrebno, da se storiti konec brezmernemu rovanju in nasil-

stvu naperjenemu proti nemškemu narodu na Češkem. (To je že skrajno hinavstvo! Op. ured.)

Dunaj 1. Klub nemške levice je imel sinoči sejo. Razpravljali so podrobno o politiskem položaju in tudi o vprašanju, kakov upliv na zbornico bo imela volilna prenova. Jeden poslanec je predložil nujen predlog o razmerah na Češkem, koji predlog je bil vsprejet soglasno (Glej brzojavko o seji poslanske zbornice!) Stednjič je povdaril načelnik, da je potekla doba predstojništvu kluba, da postavi torej na dnevni red prihodnje seje volitev novega predstojništva.

Praga 1. V Mostu so zaprli dosedaj 10 oseb radi širjenja veleizdajskih tiskovin. Med volitvijo so hodile okolo orožniške patrulje. Noč je prošla mirno. Danes je začelo štrajkovati 1200 delavcev v treh rovih. Od mnogih strani je čuti o nemirih, v ta namen, da se delavci silijo v štrajk.

Brämär (Škotska) 30. m. m. Car in carica ruska šla sta danes s kraljevo obitelji v Mar Lodge na zajutrek. Vreme je motno.

Bratje Sokoli!

Opozarjamo Vas, da bode jutri v petek zvečer glavna vaja za izlet v sv. Križ. Pozivljamo Vas torej vseh, ki se udeležite izleta v društveni opravi, da pridete gotovo v telovadnico jutri zvečer ob 8½ uri. Na zdar! O d b o r.

Zaloga pohištva

trdatke Alessandro Levi Minzi

Trst, Via Ribergo, 21 in Piazza Vesohla št. 2

Zaloga pohištva in tapetarij vseh slogov, lastnega izdelka. Bogato skladišče ogledal in vsakovrstnih slik. — Na zahtevanje ilustriran cenik zastoj in franko. Naročeno blago stavlja se parnik, ali na železniško postajo, ne da bi za to računil stroške.

Jakob Klemenc

trgovec s manifakturnim blagom

v Trstu, Via S. Antonio šte. 1.

priporoča svojo zalogo sokolskih potrebščin po naslednjih cenah:

Voljeno sokolsko blago meter	f. 3.60
Olipanje (garnitura)	2.—
Pas iz kože monogramom	2.—
Čepica	1.—
Pero sokolsko	—40
Monogram s kardom	—15
Srajca rdeča	2.—
Gumbe rdeče, male, (koščene)	—05
Gumberudeče, velike, (koščene)	—08
Zavratnik	—20
Zapestnika (par)	—25
Pas v barvah za telovadbo	—60
Hlače (tricoti)	3.80
Jopice telovadne za otroke	33—45 nč.
za odrasle	50—65 nč.
Havelok	f. 10, 11, 12 itd.

Obleka Sokolska kompletna f. 23.—

Rujav, pristen, naraven sladkor

dobiva se edino v mojej zalogi po jako nizki ceni. Piporočaje se sem udani

Anton Godnig, trgovec Via Nuova.

Dvokolesa „Meteor“.

Zopet se je pokazalo, da so „Meteor“ brzi stroji prve vrste. — S takimi stroji dobila sta se o veliki počestni dirki Trst - Mestre v I. kategoriji prvi in drugi premij prevozišči 188 km. v 7 urah 23 minutah in v II. kategoriji tudi prvi premiji. Zastopstvo in skladišče: FRED JEGHER, piazza delle poste. Šola via Miramare 17

Velika Inomost-ka 50 nč. loterija

Glavni dobitnik

75.000 kron

v gotovini z odbitkom 20%

Srečke po 50 nč. priporočajo: Giuseppe Bolaffio, Alessandro Levi, Mandel & Co., Girolamo Morpurgo, Ign. Neumann, Marco Nigris, Enrico Schiffmanu.

Žrebanje

že 7. novembra